

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๒ รายวิชาสังคมศึกษา
หน่วยที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๒ รายวิชาสังคมศึกษา
หน่วยที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คำนำ

ตามที่ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ให้จัดทำสื่อการเรียนเป็นชุดการเรียนรู้สมบูรณ์แบบ (Comprehensive Learning Package) สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเน้นการใช้บริบทชีวิตจริงของผู้เรียนและชุมชนเป็นฐานในการเรียน ทำการบูรณาการสาระตามหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตทั้งปัจจุบันและอนาคต ตามแนวพระราชดำริ ที่ทรงแนะนำให้ใช้โครงการศึกษาทัศน์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำชุดการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่อิงมาตรฐานและเชื่อมโยงไปสู่สมรรถนะ เน้นการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมผู้เรียนรอบด้าน ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าต่อเนื่องในลักษณะ การเรียนรู้ตามความสนใจได้ และเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้ จึงจัดแยกเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ และแยกเป็นภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒ ทั้ง ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒

การนำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเอกสาร คู่มือการใช้ชุดการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ และศึกษาคำชี้แจงในเอกสารชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การเตรียมตัวของครู สื่อการจัดการเรียนรู้ ลักษณะชุดการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผลของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หวังว่าชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ ศก ครู อาจารย์ นักวิชาการ และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำเอกสารมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

สื่อ ๖๕ พรรษา ในวโรกาสที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระชนมายุ ๖๕ พรรษา ฉับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาสังคมศึกษา ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งผ่านการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และสมรรถนะหลักในหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยสื่อ ๖๕ พรรษาฯ ฉับนี้ ประกอบด้วย

๑. จดหมายถึงครู
๒. โครงสร้างหลักสูตร
๓. คำอธิบายรายวิชา
๔. โครงสร้างชุดการเรียนรู้สมบูรณ์แบบ
๕. โครงสร้างรายวิชา
๖. โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก
๗. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน ๔ แผน
๘. สื่อการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบกิจกรรมและเฉลย
๙. แบบประเมินผลและวัดผล

ก่อนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ๒ ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้จากเอกสารเล่มนี้อย่างละเอียด จะทำให้รู้ว่าต้องสอนแต่ละเนื้อหาอย่างไร และต้องเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ประกอบการสอนอย่างไร ซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอน

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สื่อ ๖๕ พรรษาฯ ฉับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการนำไปใช้จัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา ๒ ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

คณะผู้จัดทำ

จดหมายถึงครู

สวัสดีครูผู้สอนทุกท่าน ในนามของผู้เขียนชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ พวกเราตั้งใจออกแบบชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ เพื่อให้ครูผู้สอนทุกท่านได้นำไปใช้ในโรงเรียนของท่าน โดยผ่านการวิเคราะห์กรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และสมรรถนะหลักทั้ง ๕ เพื่อรองรับหลักสูตรฐานสมรรถนะที่จะมีขึ้นในอนาคต

สำหรับวิชาสังคมศึกษา ๒ ของระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ พวกเราตั้งใจให้มีกิจกรรมที่หลากหลายและ น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นบริบทหรือพื้นที่ใด ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีการเตรียมตัว ทั้งด้านสื่อ ด้านเนื้อหา รวมถึงขั้นตอนต่าง ๆ สำหรับการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง เพื่อให้ท่านนำชุด กิจกรรมนี้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสม ทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และสมรรถนะที่ตั้งเป้าไว้ได้

พวกเราเชื่อว่าหากท่านได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ จะก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะ ตลอดจนสมรรถนะ ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดการตนเอง ด้านการสื่อสาร ด้านการรวมพลังเป็นทีม ด้านการคิดขั้นสูง และด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง อันเป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนา ผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

สุดท้ายนี้ พวกเราขอเป็นกำลังใจให้ครูผู้สอนทุกท่านที่นำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้และสามารถบรรลุทุกวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยรักและปรารถนาดี

พนิดา ศรีอำดี

ปพิชญา จินอิม

ณัฐพนธ์ โสใหญ่

กิตติศักดิ์ วันงาม

นวพรรษ ศุภวารังกุล

กรกฏ จิตรานุเคราะห์

ก้าวกรณ์ สุขเสงี่ยมกุล

นวพล เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน.....	๑
โครงสร้างชุดการเรียนรู้สมบูรณ์แบบ.....	๒
โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้สมบูรณ์แบบ.....	๓
โครงสร้างหลักสูตร.....	๔
โครงสร้างรายวิชา.....	๕
แผนผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก	๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ กำเนิดศาสนา.....	๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ศาสนาบนวิถีชีวิต.....	๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ต้นแบบของการปฏิบัติตนตามศาสนา.....	๓๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ น้อมนำหลักธรรมประจำใจ.....	๔๗
ภาคผนวก.....	๕๓

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

รายวิชาสังคม ๒ เป็นการศึกษา เรียนรู้หลักธรรมและการปฏิบัติตนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เสริมสร้างพลเมืองในการอยู่ร่วมกัน โดยยอมรับความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อ ความคิดในสังคมพหุวัฒนธรรม

ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักธรรมคำสอน พิธีกรรมของศาสนาต่าง ๆ และการปฏิบัติตนในกรอบของศาสนา รวมทั้งปฏิบัติตนและแสดงออกถึงการเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะการจัดการตนเอง การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การคิดขั้นสูง และการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักในบทบาท หน้าที่ต่อตนเอง แสดงออกถึงการเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเอง และผู้อื่นภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งมีส่วนร่วมและทำนุบำรุงกิจกรรมของชาติ ศาสนาที่ตนนับถือ เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างของบุคคล เพื่อการดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

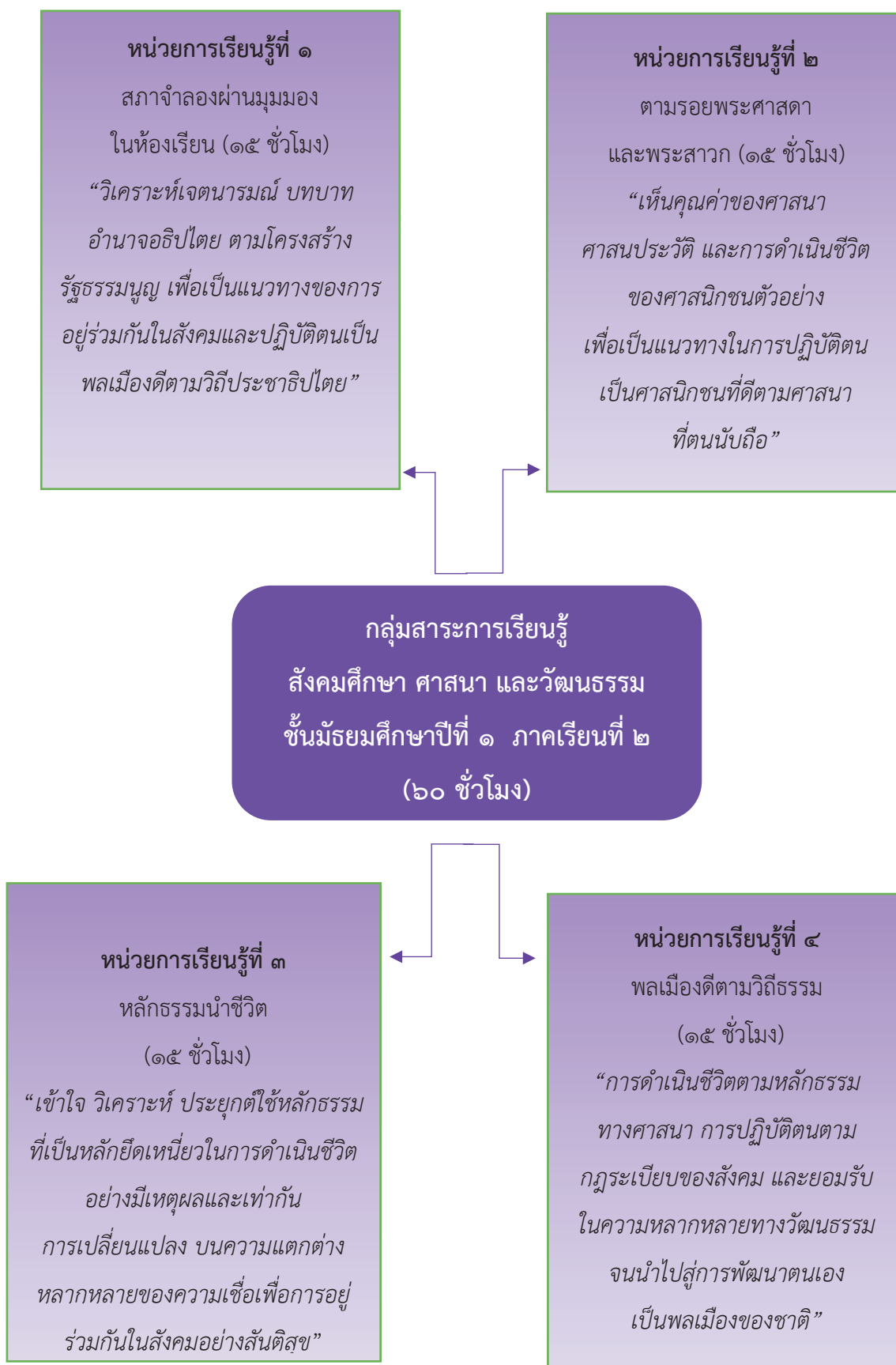
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๑/๑	ส ๑.๑ ม.๑/๒	ส ๑.๑ ม.๑/๓	ส ๑.๑ ม.๑/๔	ส ๑.๑ ม.๑/๕
ส ๑.๑ ม.๑/๗	ส ๑.๑ ม.๑/๘	ส ๑.๑ ม.๑/๙	ส ๑.๑ ม.๑/๑๐	ส ๑.๑ ม.๑/๑๑
ส ๑.๒ ม.๑/๑	ส ๑.๒ ม.๑/๒	ส ๑.๒ ม.๑/๓	ส ๑.๒ ม.๑/๔	ส ๑.๒ ม.๑/๕
ส ๑.๒ ม.๑/๑	ส ๑.๒ ม.๑/๒	ส ๑.๒ ม.๑/๓		
ส ๑.๒ ม.๑/๒				
ส ๑.๑ ม.๑/๒				

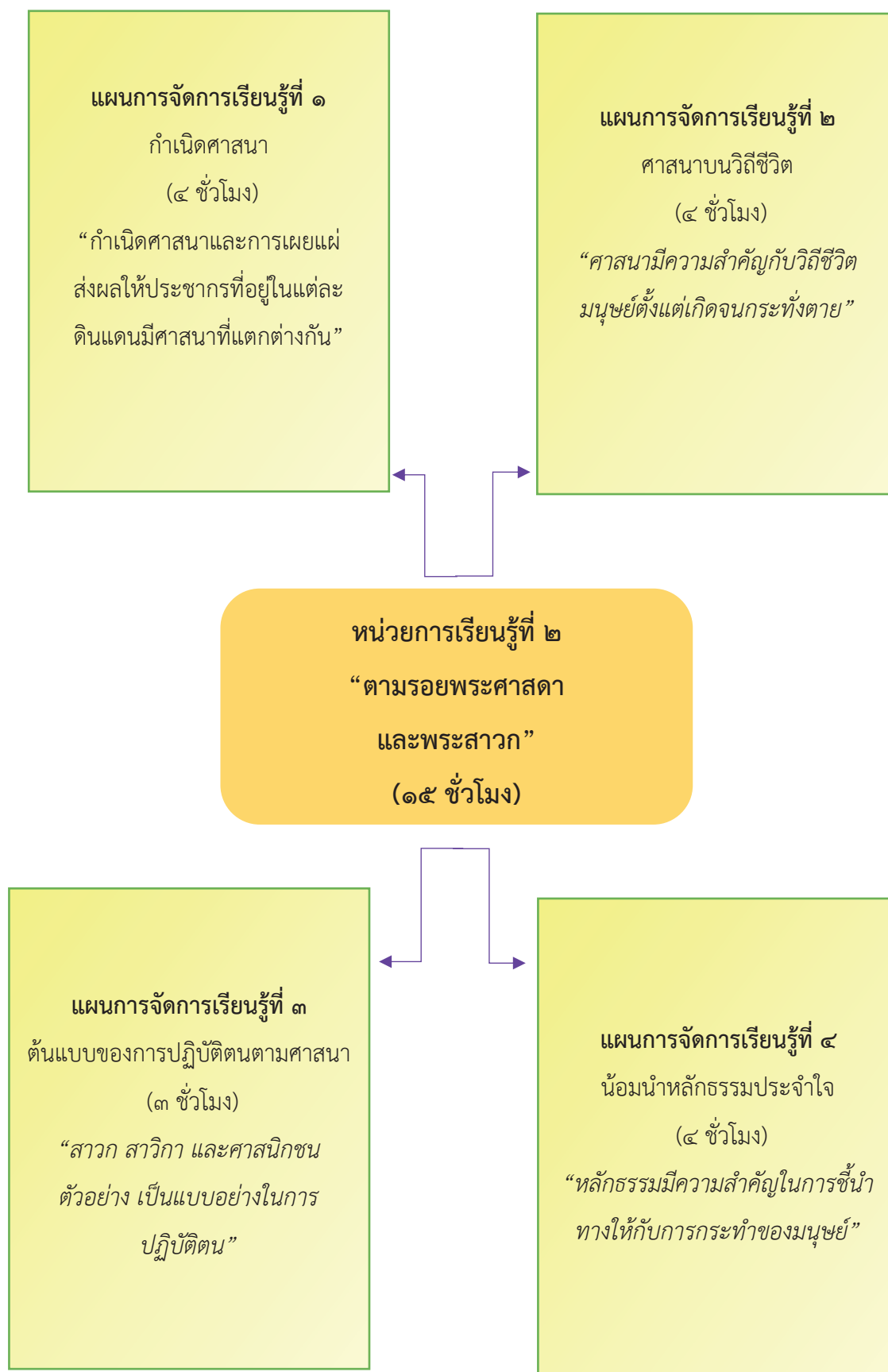
รวมทั้งหมด ๒๐ ตัวชี้วัด

โครงสร้างชุดการเรียนรู้สมบูรณแบบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้สมบูรณแบบ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

โครงสร้างหลักสูตร

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ภาคเรียนที่ ๑		ภาคเรียนที่ ๒	
หน่วยการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	หน่วยการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑			
หน่วยที่ ๑ เอเชีย - ออสเตรเลีย ความเหมือนและความต่าง	๒	หน่วยที่ ๑ สภาจำลองผ่าน มุมมองในห้องเรียน	๑๕
หน่วยที่ ๒ นวัตกรรมสู่นวัตกรรม	๘	หน่วยที่ ๒ ตามรอยพระศาสดา และพระสาวก	๑๕
หน่วยที่ ๓ “ต้องรอด” เรียนรู้ สู้อยู่พิบัติ	๑๖	หน่วยที่ ๓ หลักธรรมนำชีวิต	๑๕
หน่วยที่ ๔ ตื่นรู้กู้วิกฤต	๑๔	หน่วยที่ ๔ พลเมืองดีตามวิถีธรรม	๑๕

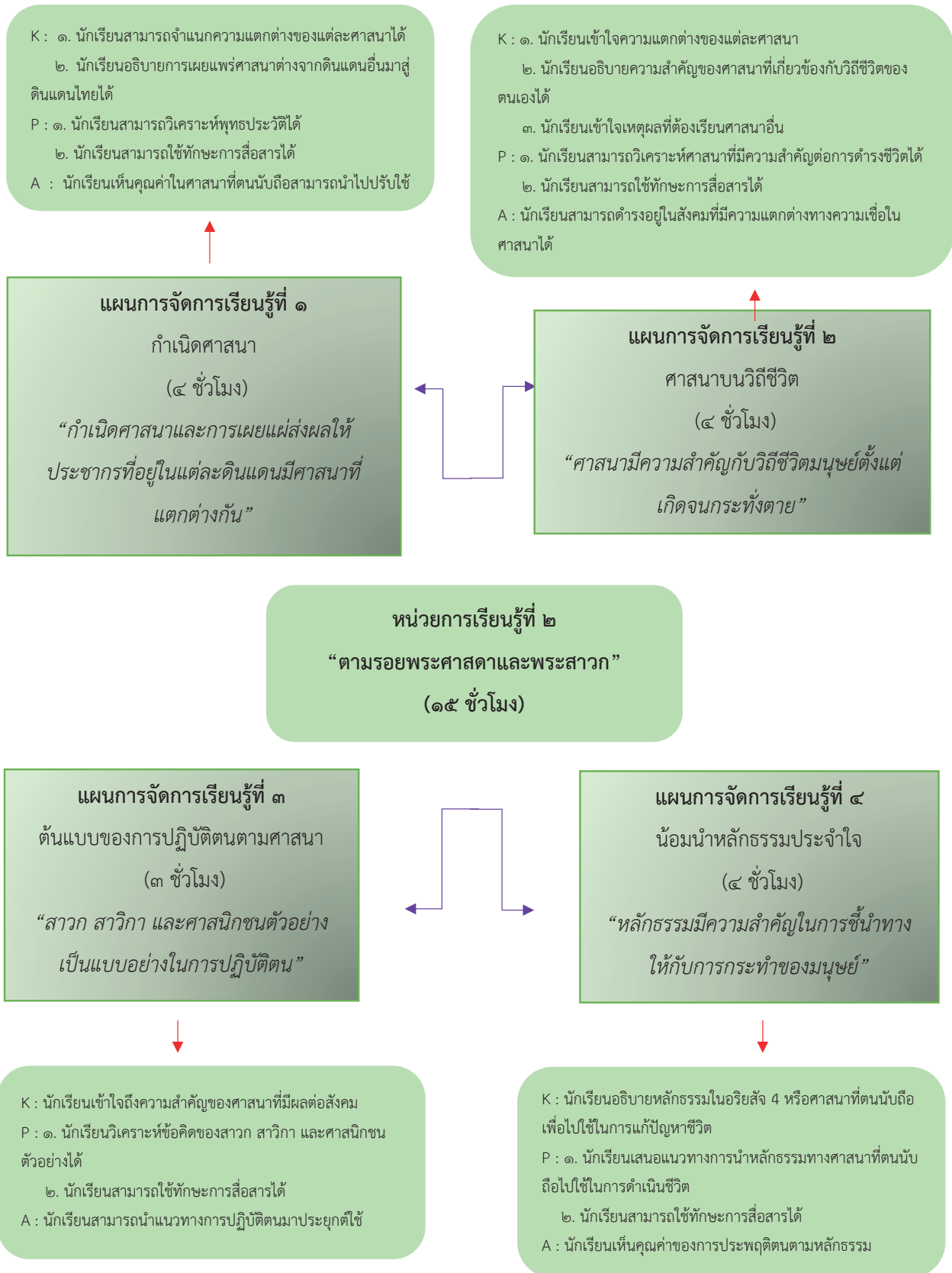
โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	ของเขตเนื้อหา
๑	สภาจำลองผ่านมุมมองในห้องเรียน	ส ๑.๑ ม.๑/๑๐ ส ๑.๒ ม.๑/๓ ส ๒.๒ ม.๑/๑ ส ๒.๒ ม.๑/๒ ส ๒.๒ ม.๑/๓	๑. การรวมพลังการทำงานเป็นทีม (TC) ๒. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (AC) ๓. การคิดขั้นสูง (HOT) (คิดอย่างมีระบบ)	๑. การปฏิบัติตนต่อเพื่อนและศาสนิกชนอื่นอย่างเหมาะสม ๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - อำนาจอธิปไตย - สิทธิเสรีภาพและหน้าที่
๒	ตามรอยพระศาสดา และพระสาวก	ส ๑.๑ ม.๑/๑ ส ๑.๑ ม.๑/๒ ส ๑.๑ ม.๑/๓ ส ๑.๑ ม.๑/๔ ส ๑.๑ ม.๑/๕ ส ๑.๑ ม.๑/๙ ส ๑.๒ ม.๑/๒ ส ๕.๑ ม.๑/๒	๑. การสื่อสาร (CM) ๒. การคิดขั้นสูง (HOT) (คิดอย่างมีวิจารณญาณ)	๑. ศาสนาเปรียบเทียบ - กำเนิดศาสนาและการเผยแผ่ - ความสำคัญของศาสนา - บทบาทและการปฏิบัติตนของสาวก ศาวิกา และศาสนิกชนตัวอย่าง - หลักธรรมทางศาสนา
๓	หลักธรรมนำชีวิต	ส ๑.๑ ม.๑/๕ ส ๑.๑ ม.๑/๗ ส ๑.๑ ม.๑/๘ ส ๑.๑ ม.๑/๙ ส ๑.๒ ม.๑/๔	๑. การสื่อสาร (CM) ๒. การคิดขั้นสูง (HOT) (คิดแก้ปัญหา คิดอย่างมีระบบและคิดอย่างมีวิจารณญาณ)	๑. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา ๒. การสวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และการเจริญปัญญา ๓. พิธีกรรม และการปฏิบัติตนในศาสนพิธี ๔. ประวัติ ความสำคัญและการปฏิบัติตนในวันสำคัญ

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	ของเขตเนื้อหา
		ส ๑.๒ ม.๑/๕ ส ๔.๓ ม.๑/๓		
๔	พลเมืองดีตามวิถีธรรม	ส ๑.๑ ม.๑/๑๑ ส ๒.๑ ม.๑/๑ ส ๒.๑ ม.๑/๒ ส ๒.๑ ม.๑/๔ ส ๓.๒ ม.๑/๒	๑. การจัดการตนเอง (SM) ๒. การคิดขั้นสูง (HOT) (คิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์) ๓. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (AC)	๑. บุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ ๒. กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ๓. บทบาทหน้าที่ของเยาวชน ๔. การเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ๕. การพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจในประเทศ

แผนผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย ตามรอยพระศาสตาศาและพระสาวก</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</p> <p>สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด</p> <p>กำเนิดศาสนาและการเผยแผ่ส่งผลให้ประชากรที่อยู่ในแต่ละดินแดนมีศาสนาที่แตกต่างกัน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>๑. นักเรียนสามารถจำแนกความแตกต่างของแต่ละศาสนาได้</p> <p>๒. นักเรียนอธิบายการเผยแผ่ศาสนาต่างจากดินแดนอื่นมาสู่ดินแดนไทยได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์พุทธประวัติได้</p> <p>๒. นักเรียนสามารถใช้ทักษะการสื่อสารได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. นักเรียนเห็นคุณค่าในศาสนาที่ตนนับถือสามารถนำไปปรับใช้ในวิถีประจำวันได้</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (๕ สมรรถนะตามร่างกรอบหลักสูตรฉบับใหม่)</p> <p>๑. การสื่อสาร (CM)</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑</p> <p>เรื่อง กำเนิดศาสนา</p> <p>รายวิชา สังคมศึกษา ๒</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๑</p> <p>ผู้นำ</p> <p>๑. ครูเปิดภาพตัวอย่างของกาตูนเรื่องกำเนิดพระพุทธเจ้าเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และมีกิจกรรมชักชวนให้นักเรียนเล่าว่าเคยดูหรือไม่เนื้อเรื่องในช่วงแรกที่ตั้งพระพุทธเจ้าประสูติไปจนกระทั่งก่อนตรัสรู้เป็นอย่างไร เพื่อทบทวนประสบการณ์เดิมจากนักเรียนก่อน</p> <p>ชั้นสอน</p> <p>๒. ครูนำภาพพุทธประวัติบางตอนมาร่วมวิเคราะห์กับนักเรียน ได้แก่ ๑.ภาพตอนประสูติแล้วเดิน ๗ ก้าว ๒.ภาพตอนพราหมณ์ทำนายว่าจะออกผนวชหรือเป็นกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ ๓.ภาพตอนศึกษาเล่าเรียนกับสำนักของอาฬารดาบสและอุทกดาบส ๔.ภาพตอนบำเพ็ญทุกรกิริยา จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ตามคำถามกระตุ้นของผู้สอน การคิดขั้นสูง (HOT)</p> <p>ภาพที่ ๑ ภาพตอนประสูติแล้วเดิน ๗ ก้าว และภาพพระยชูรศึกษาค้นดาบอด</p> <p>คำถาม : นักเรียนเชื่อหรือไม่ในเรื่องการเดิน ๗ ก้าวแต่แรกเกิดของพระพุทธเจ้า (แนวคำตอบ : เชื่อ,ไม่เชื่อ เหตุผลประกอบ)</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด</p> <p>๒. แหล่งสืบค้นออนไลน์</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๑</p> <p>๒. ตัวอย่างกาตูนเรื่อง กำเนิดพระพุทธเจ้า</p> <p>๓. ภาพพุทธประวัติ ๔ ตอน</p> <p>๔. แผนที่โลก</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>๑. ใบกิจกรรม เรื่อง วิเคราะห์พุทธประวัติ</p> <p>๒. ใบกิจกรรม เรื่อง การเผยแผ่ศาสนามาสู่ไทย</p>
--	---	--

<p>๒. การคิดขั้นสูง (HOT)</p>	<p>คำถาม : นักเรียนคิดว่าจากเหตุการณ์เดินได้ ๗ ก้าว สะท้อนให้เห็นแนวคิดอะไรเกี่ยวกับภารกิจดำเนินพระพุทธรูป โดยครูจะต้องเชื่อมโยงให้เห็นว่าในการศึกษาเรื่องราวของพระพุทธรูปเจ้าก็คือการศึกษาเรื่องราวในอดีต ดังนั้นการจะนำเอาความคิดของปัจจุบันไปตัดสินความคิดของคนสมัยนั้นไม่ได้เรื่องราวพระพุทธรูปเจ้าสมัยก่อนถูกเล่าขานด้วยการใส่อภินิหารลงไปเพื่อจุดใจและสร้างความเชื่อความศรัทธาให้กับประชาชนสมัยนั้นว่าเกิดมาแตกต่างกันจากผู้อื่นจึงมีความพิเศษกว่ามนุษย์ทั่ว ๆ ไป และชี้ให้เห็นว่าไม่มีแม้แต่ในศาสนาพุทธที่มีความเชื่อในอภินิหารศาสนาคริสต์พระเยซูก็สามารถรักษาคนตาบอดรวมถึงการกลับฟื้นคืนชีพได้ แต่นั่นไม่ใช่แก่นของศาสนา สิ่งสำคัญที่เป็นมรดกที่ตกทอดมานั้นคือหลักธรรมที่เราควรยึดถือในกาปฏิบัติ</p> <p>ภาพที่ ๒ ตอนพรหมณ์ทำนายว่าจะออกผนวชหรือเป็นกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ และภาพพระเยซูเกิดในรางหญ้า</p> <p>คำถาม : เพราะสาเหตุใดที่เจ้าชายสิทธัตถะจึงออกผนวช และพระเยซูทำไมถึงเลือกเกิดในรางหญ้า ในจุดนี้มีประเด็นร่วมคือ ศาสดาทั้งสองมีโอกาสในการที่จะเป็นกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ได้แต่กลับไม่เลือกเส้นทางนั้น หลังจากกระตุ้นความคิดแล้วครูต้องชี้ให้เห็นว่าทั้งสองศาสนามีหลักคำสอนที่แสงมากับอัตราชีวิตประวัติที่แตกต่างกัน ในทางพุทธเจ้าชายสิทธัตถะเลือกการออกผนวชเพราะมองว่าสิ่งที่มีสิ่งที่เป็นไม่สมารถนำติดตัวไปตลอดได้ เพราะสุดท้ายทุกคนก็จะต้องตายเหมือนดังที่เจ้าชายสิทธัตถะออกไปเห็นทิวทัศน์ทั้ง 4 การเกิดแก่เจ็บตาย สิ่งเหล่านี้หากเรายึดติดในอำนาจ ยศถาบรราดศักดิ์ รวมถึงทรัพย์สินสมบัติก็จะเป็นทุกข์เมื่อเราไม่มีสิ่งนั้น พระพุทธรูปเจ้าจึงแสวงหาหนทางที่จะพ้นทุกข์ด้วยการออก</p>
<p>การประเมิน</p> <p>๑. นักเรียนสามารถจำแนกความแตกต่างของแต่ละศาสนาได้</p> <p>๒. นักเรียนสามารถอธิบายการเผยแพร่ศาสนาต่างจากดินแดนอื่นมาสู่ดินแดนไทยได้</p> <p>๓. นักเรียนสามารถวิเคราะห์พุทธประวัติได้</p> <p>๔. นักเรียนเห็นคุณค่าในศาสนาที่ตนนับถือสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันได้</p> <p>๕. นักเรียนพัฒนาสมรรถนะด้านการคิดขั้นสูงและการสื่อสาร</p>	

	<p>ผนวช ในตอนนี้หากเราจะนำมาปรับใช้คือ การไม่ยึดติดกับวัตถุหรือสิ่งนอกกาย ที่อาจจะเสื่อมสลายไปได้ แต่ในทางคริสต์พระเยซูเลือกเกิดในรางหญ้าและเป็น บุณชนธรรมดาเพื่อแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ยิ่งใหญ่ไม่ใช่อำนาจแสดงให้โลกเห็นถึงความสมบูรณ์ของตัวเอง ความพอเพียง การไม่ยึดติดกับทรัพย์สินสิ่งของโลก พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างแห่งยกย่อง ทรงต้องการเป็นเพื่อนกับทุกคน ทั้งคนยากจนและร่ำรวย คนที่ไม่มีความสนใจและคนมีชื่อเสียงในสังคม</p> <p>ภาพที่ ๓ ภาพตอนศึกษาเล่าเรียนกับสำนักของอาพรตาสและอุทกตาส จนสำเร็จ</p> <p>คำถาม : จากภาพสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งใดของพระพุทธเจ้ามากที่สุดในการประกอบความสำเร็จจากการศึกษาจากสำนักทั้งสอง (แนวกัศตอบ : ภาวภูมิฐานะพยายมที่จะศึกษาเรียน) จากนั้นครูเชื่อมโยงให้เห็นถึงหลักธรรมเกี่ยวกับการสำเร็จในการเรียนที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ คือ อธิบาศา 4</p> <p>ภาพที่ ๔ ภาพตอนบำเพ็ญทุกรกิริยา</p> <p>คำถาม : เพราะเหตุใดการบำเพ็ญทุกรกิริยาจึงไม่สามารถทำให้พระพุทธเจ้าตรัสรู้ได้ โดยครูได้อธิบายเพิ่มเติมว่า หลังจากนั้นมีเทวดามาตีตพิน 3 สาย โดยที่สายตั้ง สายที่หย่อน และสายที่พอดี ทำให้เสียงหลังจากตีตพินนั้นแตกต่างกันโดยความไพเราะมากที่สุดอยู่ที่สายพอดี ดังนั้นการที่พระพุทธเจ้าทรงมานกายนเหมือนกับสายพินที่ตึงจนเกินไปนั่นคือความสุดโต่ง ดังนั้นหลักธรรมที่สะท้อนออกมาคือ มัชฌิมาปฏิปทา หรือก็คือทางสายกลางที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตได้</p>	<p>วิธีการประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ประเมินใบกิจกรรม เรื่อง วิเคราะห์พุทธประวัติ ประเมินใบกิจกรรม เรื่อง การเผยแพร่ศาสนาสู่ไทย สังเกตพฤติกรรมนักเรียน <p>เครื่องมือประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> แบบประเมินผลการเรียนรู้ แบบประเมินสมรรถนะ <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ผลการเรียนรู้ (ภาระงาน/ชิ้นงาน/การร่วมกิจกรรม) ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป สมรรถนะในระดับที่ดีขึ้นไป
--	---	--

	<p>ขั้นสรุป</p> <p>๓. จากการศึกษาวิเคราะห์พุทธประวัติให้ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวคิดจากพุทธประวัติ ๔ ตอน ได้เป็น ความเชื่อ ความไม่ยึดติดในทรัพย์สินอำนาจ ความขยันหมั่นเพียร ความพอดีในทางสายกลาง และให้นักเรียนเขียนแนวทางการนำไปปรับไปใช้ชีวิตประจำวันโดยมีศาสนาเป็นแบบอย่างลงในงาน วิเคราะห์พุทธประวัติ</p> <p>ชั่วโมงที่ ๒</p> <p>ขั้นสังเกตและรับรู้</p> <p>๑. ครูเปิดภาพการแสดงออกถึงการนับถือศาสนาที่แตกต่างกันโดยมีองค์ประกอบของศาสนาปรากฏให้นักเรียนสังเกต</p> <p>๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพที่แสดง โดยอาจระบุสัญลักษณ์ หรือสิ่งที่คนในภาพกำลังปฏิบัติ</p> <p>ขั้นแบ่งแยกชั้นกลุ่ม</p> <p>๓. ครูให้นักเรียนนำภาพที่สัมพันธ์กันมาจัดกลุ่มโดยมีการอภิปรายร่วมกันในภาพ</p> <p>ให้ชื่อกลุ่มที่จัดไว้</p> <p>๔. ให้นักเรียนคิดชื่อของกลุ่มภาพที่นักเรียนจัดมารวมกันจากนั้นให้อธิบายว่าทำไมถึงให้ชื่อนี้ โดยบอกถึงลักษณะร่วมของกลุ่มภาพ ในส่วนนี้จะทำให้เห็นภาพรวมของความแตกต่างของแต่ละศาสนา โดยครูจะมาเป็นผู้ให้ความรู้ปิดท้ายด้วยการ</p>
--	--

	<p>พูดถึงองค์ประกอบของศาสนาจากภาพที่ปรากฏเพิ่มเติมจากสิ่งที่นักเรียนตอบให้ครบถ้วน การคิดขั้นสูง (HOT)</p> <p>ชั่วโมงที่ ๓-๔ ชั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูเปิดภาพศาสนา พระเจ้า หรือบุคคลที่มีลักษณะสำคัญเกี่ยวกับจุดกำเนิดของแต่ละศาสนาให้นักเรียนได้สังเกต ได้แก่ ภาพพระพุทธเจ้า พระเยซู ภาพชายใส่ชุดแบบขงมูสลิม ภาพพระคัมภีร์ ครูให้นักเรียนได้สนับชานจากภาพว่า ศาस्ता พระเจ้าหรือบุคคลที่มีลักษณะสำคัญต่อการกำเนิดศาสนานั้นอยู่ภูมิภาคใดหรือบริเวณใดของโลก โดยมีการนำแผนที่โลกมาแขวนไว้ ให้นักเรียนเอา Post it มาแปะตรงตำแหน่งที่คิดว่าน่าจะเป็นจุดกำเนิดของแต่ละศาสนา ครูให้นักเรียนอธิบายว่าเพราะเหตุใดถึงคิดว่าแต่ละศาสนามีจุดกำเนิดตามนี้นักเรียนตั้งข้อสันนิษฐาน ครูอธิบายถึงตำแหน่งจุดกำเนิดของแต่ละศาสนาเชื่อมโยงไปถึงการที่บุคคลในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันในการนับถือศาสนา <p>ชั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูตั้งคำถามจากตำแหน่งที่ศาสนาต่าง ๆ ได้กำเนิดขึ้น นักเรียนคิดว่า การเข้ามาของศาสนาต่าง ๆ ในดินแดนไทยเกิดจากวิธีการใดบ้าง (แนวคำตอบ : ร่องเรือ มาค้าขาย เดินเท้าเข้ามา เป็นต้น) ครูอธิบายเส้นทางเผยแพร่ศาสนา ก่อนจากากรที่ประชากรส่วนใหญ่ในดินแดนไทยนับถือศาสนาพุทธ
--	--

	<p>๗. ครูอธิบายการเข้ามาของศาสนาอื่น ๆ ในดินแดนไทย ขั้นสรุป</p> <p>๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงการเข้ามาของศาสนาต่าง ๆ ในดินแดนไทย ดังใบ กิจกรรม เรื่อง การเผยแพร่ศาสนาสู่ไทย</p>	
--	---	--

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๒. ด้านเนื้อหา

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๓. ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๔. ด้านพฤติกรรมของนักเรียน

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๕. ด้านบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....

.....

.....

(.....)

ครูผู้สอน

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง กำเนิดศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

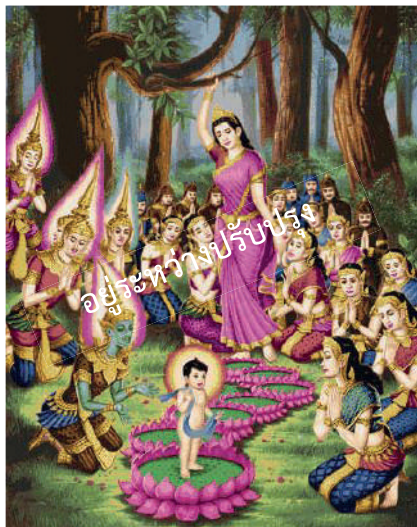
ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำ : ภาพตัวอย่างของกาตุนเรื่องกำเนิดพระพุทธเจ้า

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=AEke0xjNac8>

ขั้นสอน : นำภาพพุทธประวัติ ๔ ภาพมาให้นักเรียนวิเคราะห์

ภาพที่ ๑ พระพุทธเจ้าเดินได้ ๗ ก้าว เปรียบเทียบกับภาพพระเยซูรักษาคนตาบอด

ที่มา : <https://www.kunkroo.com/catalog.php?idp=370>

ที่มา : <https://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=nuttavut&month=12-2008&date=31&group=5&gblog=14>

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง กำเนิดศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

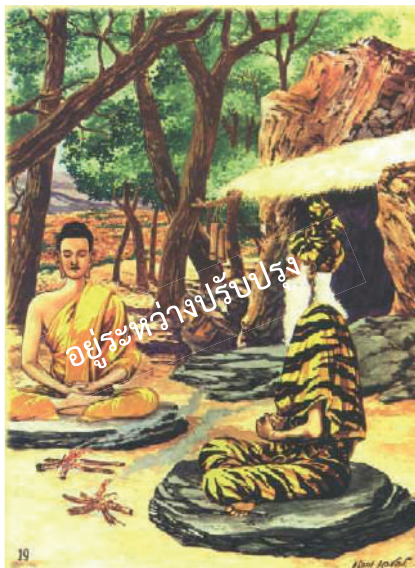
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาพที่ ๒ พราหมณ์ทำนายเปรียบเทียบภาพพระเยซูเกิดในรางหญ้า

ที่มา : <https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/3321>

ที่มา : <https://www.facebook.com/tutorfrenchstudents/photos/a.417120755059318/1011456285625759/>

ภาพที่ ๓ การศึกษาเล่าเรียน

ภาพที่ ๔ บำเพ็ญทุกรกิริยา

ที่มา : <https://84000.org/tipitaka/picture/f19.html>

ที่มา : <https://sites.google.com/site/karkaneidphraphuththsasna/baphey-thukrkiriya>

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง กำเนิดศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบกิจกรรม เรื่อง วิเคราะห์พุทธประวัติ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์พุทธประวัติรูปภาพพร้อมเขียนแนวทางการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สาเหตุที่เจ้าชายสิทธัตถะเลือกออกผนวช

.....
.....
.....

นักเรียนนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....
.....
.....

เพราะเหตุใดเจ้าชายสิทธัตถะจึงประสบความสำเร็จในการเรียนชั้นสูงสุด

.....
.....
.....

นักเรียนนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....
.....
.....

สาเหตุที่พระพุทธเจ้าไม่สามารถบรรลุได้จากการบำเพ็ญทุกรกิริยา

.....
.....
.....

นักเรียนนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....
.....
.....

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง กำเนิดศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นสังเกตและรับรู้ : ครูเปิดภาพการแสดงออกถึงการนับถือศาสนาที่แตกต่างกันโดยมีองค์ประกอบของศาสนาปรากฏอยู่ให้นักเรียนสังเกต

ที่มา : <https://www.aa.com.tr/en/life/bethlehem-holds-christmas-eve-mass-with-thin-attendance/2088712>

ที่มา : <https://www.americamagazine.org/faith/2018/01/19/what-do-catholic-women-want-0>

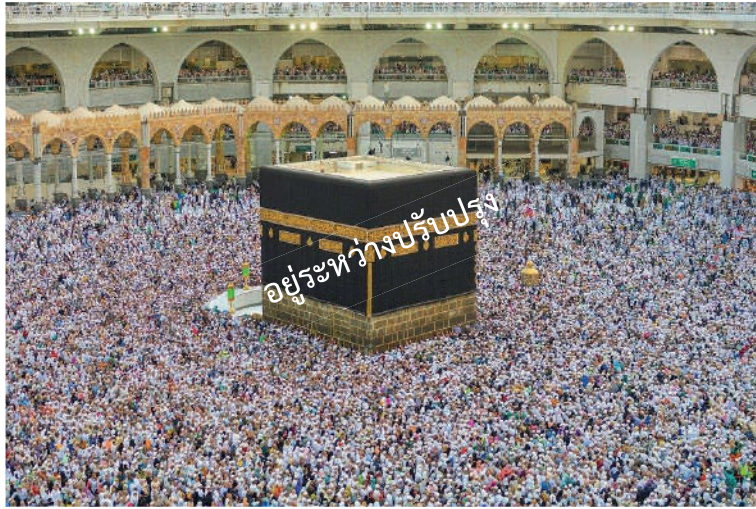
คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง กำเนิดศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/อิสลาม-เมกกะ-กะอ์บะฮ์-ศาสนา-3782623/>

ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/ฮิญาบ-มุสลิม-สาว-หญิง-4986770/>

ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/อิสลาม-คำอธิษฐาน-พลบค่ำ-ดวงอาทิตย์-3710002/>

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง กำเนิดศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/พระสงฆ์-สวดมนต์-คำอธิษฐาน-กรุงเทพฯ-1822569/>

ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/กรวดน้ำ-ทำบุญ-ถวายสังฆทาน-3832382/>

ที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/865308>

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง กำเนิดศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/อินเดีย-พระเจ้า-พระอิศวร-ศาสนา-3882101/>

ที่มา : https://wonderfulmumbai.com/ganesh-visarjan_chowpatty-2012-1/

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง กำเนิดศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชั่วโมงที่ ๓-๔

ขั้นนำ : เปิดภาพศาสนา พระเจ้า หรือบุคคลที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับจุดกำเนิดของแต่ละศาสนา

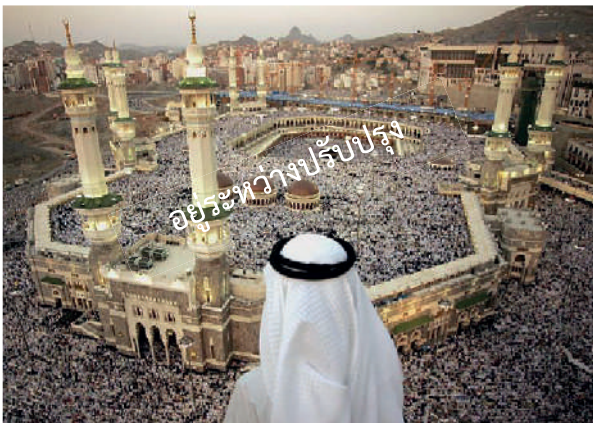
ภาพเจ้าชายสิทธัตถะ

ภาพพระเยซูคริสต์

ที่มา : <https://sites.google.com/site/chanika4411/thrng-xxk-phnwch>

ที่มา : <https://cvtemplates2017.wordpress.com/2016/05/03/picture-of-jesus/>

ภาพการประกอบพิธีฮัจญ์ที่นครมักกะฮ์

ภาพเทพเจ้าของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู (พระศิวะ)

ที่มา : <https://sites.google.com/site/wichasangkhom/sasna-xislam>

ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/พระศิวะ-รูปปั้น-พระเจ้า-ฮินดู-1800672/>

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

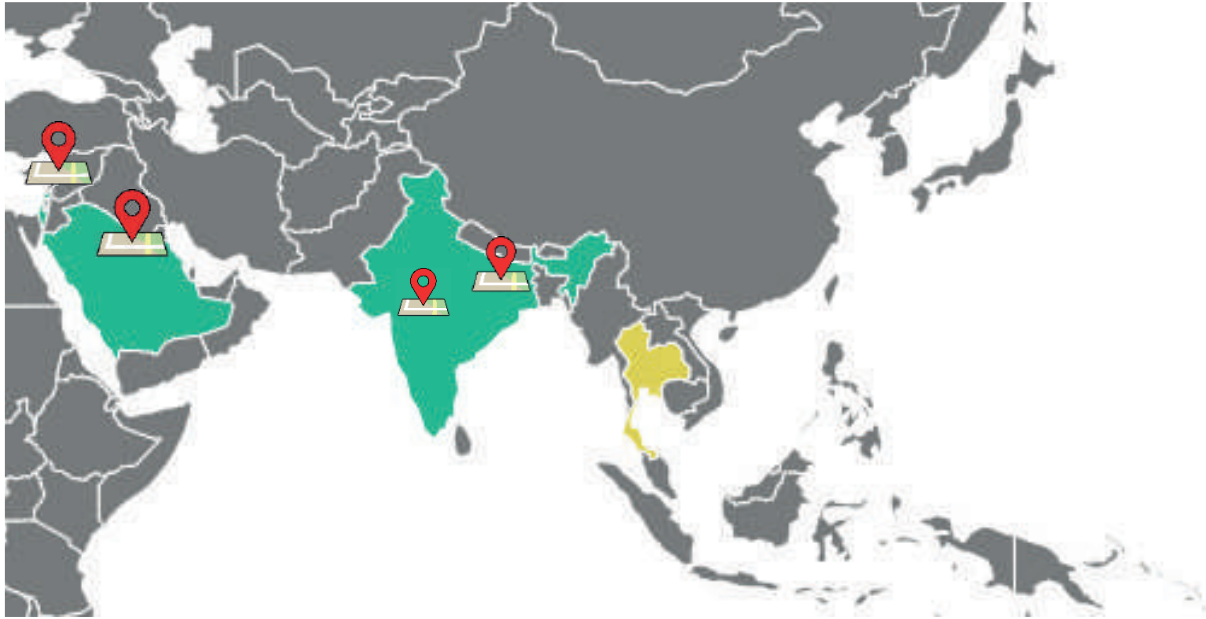
เรื่อง กำเนิดศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบกิจกรรม เรื่อง การเผยแผ่ศาสนามาสู่ไทย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสรุปการเข้ามาของศาสนาต่าง ๆ ในดินแดนไทย

การเข้ามาของศาสนาพุทธในดินแดนไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การเข้ามาของศาสนาคริสต์ในดินแดนไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การเข้ามาของศาสนาพราหมณ์-ฮินดูในดินแดนไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การเข้ามาของศาสนาอิสลามในดินแดนไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

เรื่อง กำเนิดศาสนา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบกิจกรรม เรื่อง วิเคราะห์พุทธประวัติ (เฉลย)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์พุทธประวัติดังภาพพร้อมเขียนแนวทางการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สาเหตุที่เจ้าชายสิทธัตถะเลือกออกผนวช

จากกรเห็นทิวทัศน์แก่ เจ็บ ตายแล้วเกิดความทุกข์และเมื่อเห็นทิวทัศน์สมณะที่ละทิ้งทุกอย่างได้วางเป็นหนทางในการพ้นทุกข์จากทุกสิ่งที่ยึดติดได้

นักเรียนนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

ไม่ยึดติดกับสิ่งที่เป็นของนอกกาย เช่น เมื่อเพื่อนอยากยืมสิ่งของที่เรามีก็ให้ด้วยความเต็มใจ

เพราะเหตุใดเจ้าชายสิทธัตถะจึงประสบความสำเร็จในการเรียนชั้นสูงสุด

เจ้าชายสิทธัตถะมีความตั้งใจในการแสวงหาหนทางในการพ้นทุกข์ จึงก่อให้เกิดความเพียรพยายามในการศึกษาแสวงหาความรู้

นักเรียนนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มีความพยายามที่จะทำสิ่งใดให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

สาเหตุที่พระพุทธเจ้าไม่สามารถบรรลุได้จากการบำเพ็ญทุกรกิริยา การปฏิบัติที่สุดโต่งจนเกินไปไม่อยู่บนทางสายกลางทำให้ร่างกายทุกข์ทรมาน จิตใจระวนกระวายจึงไม่สามารถที่จะดับทุกข์ได้

นักเรียนนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

ดำเนินตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเกินไปจนทำให้เกิดความทุกข์ เช่น การเรียนแต่พอดีไม่กดดันตนเองมากเกินไปจนเกิดเป็นความเครียด

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

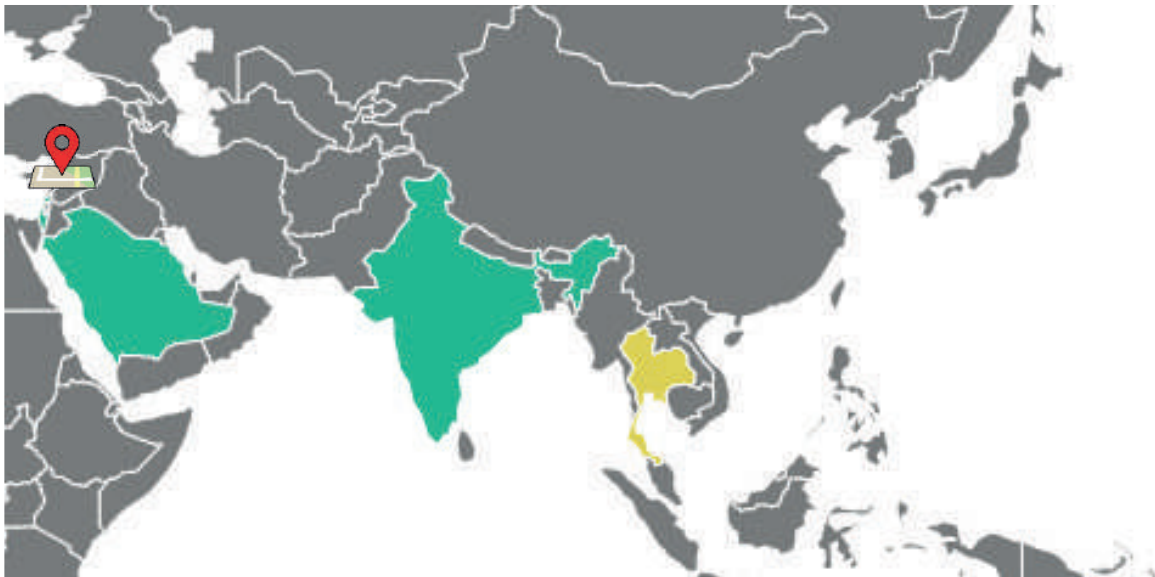
เรื่อง กำเนิดศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบกิจกรรม เรื่อง การเผยแผ่ศาสนาเข้าสู่ไทย (เฉลย)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสรุปการเข้ามาของศาสนาต่าง ๆ ในดินแดนไทย

การเข้ามาของศาสนาพุทธในดินแดนไทย

การทำสังคายนา พระเจ้าอโศกมหาราชได้โปรดให้มีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้วยการส่งสมณทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยมีสาวกที่ ๘ มีพระโสณเถระและพระอุตตระเถระ ไปเผยแผ่ในบริเวณสุวรรณภูมิโดยรวมถึงดินแดนไทยด้วย นอกจากนี้ยังมีการเข้ามาของศาสนาพุทธตามอาณาจักรโบราณต่าง ๆ ในดินแดนไทย

การเข้ามาของศาสนาคริสต์ในดินแดนไทย

ศาสนาคริสต์เข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ เริ่มแรกคือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกโดยเข้ามาในรูปแบบของการเผยแผ่ศาสนาและในรูปของผู้สอนศาสนาให้กับบรรดาชาวต่างชาติซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวโปรตุเกสที่มาก้าขายและตั้งหลักแหล่งอยู่ในกรุงศรีอยุธยาเสียส่วนใหญ่

การเข้ามาของศาสนาพราหมณ์-ฮินดูในดินแดนไทย

รับอิทธิพลศาสนาฮินดูจากจักรวรรดิเขมรและอาณาจักรศรีวิชัย ตั้งปรากฏการสร้างศาสนสถานอย่างปราสาทขอมแพร่หลายทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและบางส่วนของภาคกลาง มีรูปเคารพเทพเจ้าต่าง ๆ เช่น พระวิฆณุ พระศิวะ พระพรหม พระคเณศ และพระอินทร์ เป็นต้น และปรากฏชุมชนฮินดูกระจายทั่วไปในภาคกลางและภาคใต้ของประเทศไทย

การเข้ามาของศาสนาอิสลามในดินแดนไทย

พ่อค้าชาวมุสลิมในคาบสมุทรมลายูที่เข้ามาค้าขายในแหลมมลายูได้นำศาสนาอิสลามเข้ามาด้วย ส่วนในประเทศไทยนี้พบหลักฐานว่าคนไทยได้ติดต่อสัมผัสกับชาวมุสลิมในช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์มีชาวมุสลิมอพยพมาจากมลายู นอกจากนี้ยังมีชาวมุสลิมอินเดียที่เข้ามาตั้งรกราก รวมถึงชาวมุสลิมยูนนานที่หนีภัยการเบียดเบียนศาสนาหลังการปฏิวัติคอมมิวนิสต์ในประเทศจีน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒		เวลา ๔ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		
เรื่อง ศาสนาบนวิถีชีวิต		
รายวิชา สังคมศึกษา ๒		
<p>สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด</p> <p>ศาสนามีความสำคัญกับวิถีชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนเข้าใจความแตกต่างของแต่ละศาสนา นักเรียนอธิบายความสำคัญของศาสนาที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตนเองได้ นักเรียนเข้าใจเหตุผลที่ต้องเรียนศาสนาอื่น <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนสามารถวิเคราะห์ศาสนาที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตได้ นักเรียนสามารถใช้ทักษะการสื่อสารได้ <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนสามารถดำรงอยู่ในสังคมที่มีความแตกต่างทางความเชื่อในศาสนาได้ 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๑</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูตั้งคำถามชวนคิดว่าในหนึ่งปี นอกจากวันเสาร์อาทิตย์และช่วงปิดเทอมมีวันใดบ้างที่รัฐบาลประกาศให้เป็นวันหยุดราชการ ซึ่งแนวคำตอบของนักเรียนจะมีความหลากหลายแต่ครูต้องขมวดเข้าสู่วันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับศาสนาให้ได้ ครูนำปฏิทินวันหยุดมาแสดงให้นักเรียนเห็นว่าจะเป็น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันสงกรานต์ วันฉัตรมงคล เป็นต้น โดยครูจะชี้ให้นักเรียนเห็นว่าวันหยุดเกี่ยวข้องกับสามสิ่ง ได้แก่ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ แสดงถึงการที่ชาวไทยให้ความสำคัญกับทั้งสามสิ่งนี้ โดยหนึ่งนั้นนับวันหยุดที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ ด้วยความที่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยเป็นชาวพุทธ แต่ในบางกรณีอย่างโรงเรียนคริสต์จะมีวันหยุดหรือการให้ความสำคัญกับวันสำคัญทางศาสนาคริสต์เพิ่มเติม เช่น วันวาเลนไทน์ วันฉลองนักบุญ วันคริสต์มาส เป็นต้น ซึ่งการจัดวันเหล่านี้เป็นวันหยุดแสดงถึงการให้ความสำคัญของศาสนาเป็นวันที่ศาสนิกชนจะได้ไปสืบสานวัฒนธรรมในวันดังกล่าวให้คงอยู่ต่อไป 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ห้องสมุด แหล่งสืบค้นออนไลน์ <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๑ ปฏิทินแสดงวันหยุด ภาพของการนำศาสนามาเป็นสื่อใน Social Media กระดาด Post it ตัวอย่างสถานการณ์พบเจอพิธีกรรมต่างศาสนา <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> ใบกิจกรรม เรื่อง ศาสนากับวิถีชีวิต <p>การประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของแต่ละศาสนา

<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (๕ สมรรถนะตามร่างกรอบหลักสูตรฉบับใหม่)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การสื่อสาร (CM) ๒. การคิดขั้นสูง (HOT) 	<p>ชั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๓. ครูให้นักเรียนเขียนลงในกิจกรรม เรื่อง ศาสนากับวิถีชีวิตโดยให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่ทำเมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนา หรือวันที่นักเรียนมีส่วนร่วมกับทางศาสนา ๔. ครูให้นักเรียนจับคู่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ได้เล่าถึงสิ่งที่ตนได้ทำในวันสำคัญทางศาสนาหรือวันที่นักเรียนมีส่วนร่วมกับทางศาสนา โดยครูอาจมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม การสื่อสาร (CM) <p>ชั้นสรุป</p> <ol style="list-style-type: none"> ๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่า ศาสนามีความสำคัญต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมในแง่ของการสะท้อนวิถีชีวิต <p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๒</p> <p>ผู้นำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับความหลากหลายของศาสนาในสังคมไทย ๒. ครูเปิดภาพของการนำศาสนามาเป็นสื่อใน Social Media และให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นต่อภาพนั้นในมุมมองของนักเรียนลงในกระดาน Post it 	<ol style="list-style-type: none"> ๒. นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของศาสนาที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตนเองได้ ๓. นักเรียนสามารถบอกเหตุผลที่ต้องเรียนศาสนาอื่นได้ ๔. นักเรียนพัฒนาสมรรถนะด้านการคิดขั้นสูงและการสื่อสาร <p>วิธีการประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินใบกิจกรรม เรื่อง ปฏิบัติอย่างไรในวันสำคัญทางศาสนา ๒. สังเกตพฤติกรรมนักเรียน <p>เครื่องมือประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แบบประเมินผลการเรียนรู้ ๒. แบบประเมินสมรรถนะ <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ผลการเรียนรู้ (ภาระงาน/ชิ้นงาน/กิจกรรม) ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป ๒. สมรรถนะในระดับดีขึ้นไป
---	--	---

	<p>๓. ครูตีตารางบนกระดานเป็น ๔ ช่อง เป็นช่องของความรู้สึก ได้แก่ ถูกใจ ชำชิน เศร้า โกรธ</p> <p>๔. ครูให้นักเรียนนำกระดาษ Post it ไปติดตามช่องความรู้สึกที่ครูขีดไว้บน กระดานที่ตรงกับความรู้สึกและการแสดงความคิดเห็นของตนเองมากที่สุด</p> <p>๕. ครูสุ่มนักเรียนหนึ่งคนจากในช่องความรู้สึกนั้น ให้อธิบายว่าเพราะเหตุใดจึง แสดงความรู้สึกลงในช่องนี้รวมถึงข้อความที่เขียนแสดงความคิดเห็น</p> <p>การสื่อสาร (CM)</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากกิจกรรม ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างทาง ความคิดในเรื่องของศาสนา และการเรียนรู้ศาสนาอื่นเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ เราเข้าใจผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมท่ามกลางความหลากหลายได้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๓-๔</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูยกตัวอย่างสถานการณ์ หากนักเรียนต้องไปงานศพของชาวคริสต์ นักเรียนเรียน จะมีวิธีปฏิบัติอย่างไร เพื่อเป็นการกระตุนชวนคิด จากนั้นครูชี้ให้เห็นว่าใน สังคมของเราไม่ได้มีแต่ชาวพุทธหากวันหนึ่งนักเรียนต้องแต่งงานกับคนที่มีนับถือศาสนาจะมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร</p>	
--	---	--

	<p>ขั้นสอน</p> <p>๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ๔-๕ กลุ่มตามความเหมาะสม โดยแต่ละกลุ่มจะมี สถานการณ์ที่แตกต่างกันที่จะพบเจอ (ดังในคู่มือ) จากนั้นให้นักเรียนแต่ละ กลุ่มค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ แหล่งสืบค้นออนไลน์ เอกสารการเรียนรู้ ๓. ให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่ตนเองได้รับ</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม ความแตกต่างของศาสนาส่งผลต่อการ ดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันจึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ศึกษาเพื่อที่จะสามารถอยู่ ร่วมกันในสังคมได้</p>	
--	--	--

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๒. ด้านเนื้อหา

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๓. ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๔. ด้านพฤติกรรมของนักเรียน

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๕. ด้านบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

.....

(.....)

ครูผู้สอน

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง ศาสนาบนวิถีชีวิต

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบกิจกรรม เรื่อง ศาสนากับวิถีชีวิต

คำชี้แจง ๑ : ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติเมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนา

วันสำคัญทางศาสนาฉันทำอะไร	
วันมาฆบูชา ขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๓	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
วันวิสาขบูชา ขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖	
วันอาสาฬหบูชา ขึ้น 15 ค่ำเดือน 8	

คำชี้แจง ๒ : ให้นักเรียนวาดภาพเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ตนเองต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับศาสนาในกรอบด้านซ้าย และเขียนบรรยายเหตุการณ์นั้นในกรอบทางด้านขวา

	มีเหตุการณ์อะไรบ้างที่ทำให้นักเรียนต้องเข้าวัดหรือมีความเกี่ยวข้องกับศาสนาที่ตนนับถือ
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ชั่วโมงที่ ๒

ชั้นสอน : ครูเปิดภาพของการนำศาสนามาเป็นสื่อใน Social Media และให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นต่อภาพนั้นในมุมมองของนักเรียน

ตัวอย่างภาพ การนำศาสนามาเป็นสื่อใน Social Media

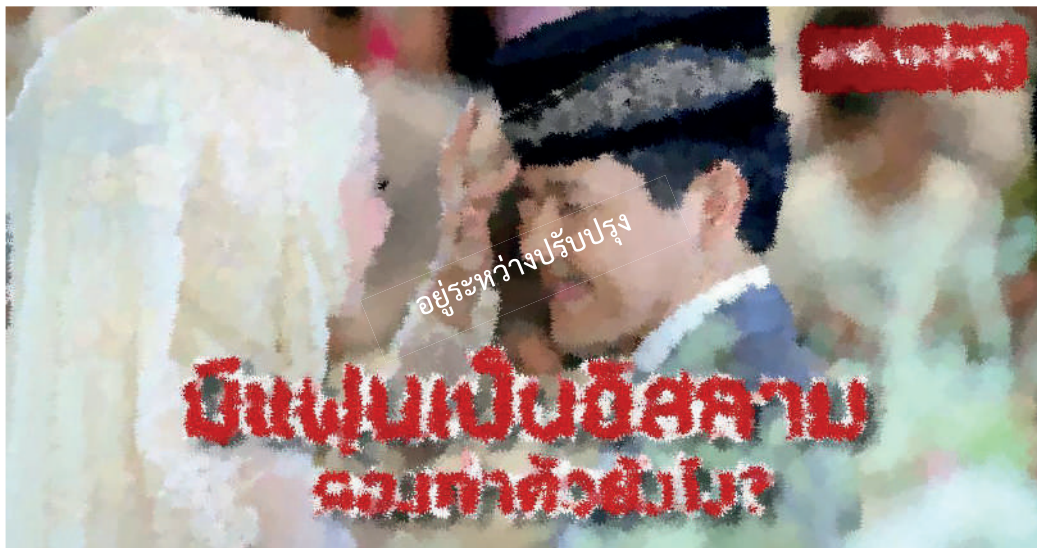
ที่มา : <https://www.pinterest.com/pin/794815034234265147/>

ที่มา : <https://twitter.com/benwonx/status/1047678464814329857/photo/1>

ที่มา : <https://muslimworld.home.blog/2019/09/03/ชาวอังกฤษติดคุก-6-เดือน-/>

ที่มา : <https://twitter.com/PoizeanBerry/status/1224957149568045056/photo/1>

ชั้นสอน : ตัวอย่างสถานการณ์การเข้าร่วมประกอบพิธีกรรมของศาสนาอื่น

กลุ่มที่ ๑ ถ้านักเรียนมีแฟนนับถืออิสลามนักเรียนจะมีวิธีปฏิบัติตนอย่างไร

ที่มา : <https://islamhouse.muslimthaipost.com/article/22812>

กลุ่มที่ ๒ สถานการณ์ : ถ้านักเรียนจะต้องไปงานศพของชาวคริสต์

ที่มา : https://www.khaosod.co.th/entertainment/news_23005

กลุ่มที่ ๓ สถานการณ์ : เมื่อเพื่อนชาวฮินดูมาเที่ยวประเทศไทยจึงชวนไปร้านอาหาร
ที่มา : <https://ichi.pro/th/xindeiy-waw-laea-sasna-chatiniym-106238245175338>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย ตามรอยพระศาสตราและพระสาวก</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓</p> <p>เรื่อง ต้นแบบของการปฏิบัติตนตามศาสนา</p> <p>รายวิชา สังคมศึกษา ๒</p>	<p>เวลา ๓ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑</p>
<p>สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด</p> <p>สาวก สภาวีกา และศาสนิกชนตัวอย่าง เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>๑. นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของศาสนาที่มีผลต่อสังคม</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>๑. นักเรียนวิเคราะห์ข้อคิดของสาวก สภาวีกา และศาสนิกชนตัวอย่างได้</p> <p>๒. นักเรียนสามารถใช้ทักษะการสื่อสารได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. นักเรียนสามารถนำแนวทางการปฏิบัติตนมาประยุกต์ใช้</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (๕ สมรรถนะตามร่างกรอบหลักสูตรฉบับใหม่)</p> <p>๑. การสื่อสาร (CM)</p> <p>๒. การคิดขั้นสูง (HOT)</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๑</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เช่น การกล่าวทักทายนักเรียนที่เข้าชั้นเรียนได้อย่างรวดเร็ว เพื่อเป็นการเสริมแรงทางบวก</p> <p>๒. ครูเปิดประเด็นคำถาม ถาถามนักเรียนว่า “ศาสนายังมีสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน เป็นเพราะสาเหตุใด”</p> <p>๓. ครูอธิบายยกตัวอย่างถึงความสำคัญของพุทธบริษัท ๔ จากมหากาพย์นิพนธ์ชาด ซึ่งระบุถึงหน้าที่ของพุทธบริษัททั้ง ๔ ดังนี้</p> <p>๑. ศึกษาพระธรรมให้เข้าใจจริง ๆ</p> <p>๒. นำไปประพฤติปฏิบัติ (ประโยชน์ตน)</p> <p>๓. มีส่วนช่วยเหลือแผ่พรแก่ผู้อื่นให้บุคคลอื่นเข้าใจและนำไปประพฤติปฏิบัติ (ประโยชน์ท่าน)</p> <p>๔. สามารถปกป้อง เมื่อมีผู้กล่าวให้คลาดเคลื่อน หรือกล่าวจ้วงจาบพระธรรมวินัย</p> <p>ซึ่งมาจากเหตุการณ์ตอนที่พระเจ้าสุทโธทัญญูมีพระภาคเจ้าตรัสกับพระยามารว่า “ดูก่อน มารผู้มีบาป ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ผู้เป็นสาวก สภาวีกา ของตถาคต ยังไม่ฉลาด ไม่ได้รับแนะนำ ยังไม่แก่กล้า ยังไม่เพทุพสุต ไม่ทรงธรรม ไม่</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด</p> <p>๒. แหล่งสืบค้นออนไลน์</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๑</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>๑. ใบกิจกรรม</p> <p>การประเมิน</p> <p>๑. นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของศาสนาที่มีผลต่อสังคม</p> <p>๒. นักเรียนวิเคราะห์ข้อคิดของสาวก สภาวีกา และศาสนิกชนตัวอย่างได้</p> <p>วิธีการประเมิน</p> <p>๑. ประเมินใบกิจกรรม เรื่อง วิเคราะห์คุณสมบัติสาวก สภาวีกา และศาสนิกชนตัวอย่าง</p>

	<p>ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมไม่ปฏิบัติชอบ ไม่ประพฤติตามธรรม เรียนกับ อาจารย์ของตน จักบอกjikแสดง จักบัญญัติ จักแต่งตั้ง จักเปิดเผย จักจำแนก จักทำให้ตื่น จักแสดงธรรมมี ปาฏิหาริย์ ชมซึ่งปรับบาท ที่เกิดขึ้น ให้เรียบร้อย โดยสทธรรมไม่ได้ เพียงใด ดูก่อนมารผู้มีบาป ตถาคตจักยังไม่ปรินิพพาน เพียงนั้น” เพื่อเข้าสู่การเรียน</p> <p>ชั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น ๔ กลุ่ม เท่า ๆ กัน 2. นักเรียนแต่ละกลุ่ม จะได้บัตรคำ จำนวน ๓ ใบ ที่เกี่ยวข้องกับสาวก สาวิกา และศาสนิกชนตัวอย่าง ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่ม ๑ บัตรคำเกี่ยวกับ พระมหากัสสปะ คำว่า โอวาท ๓, ผู้ทรงจุดงค์, การทำสังคายนา ครั้งที่ ๑ - กลุ่ม ๒ บัตรคำเกี่ยวกับ พระอุบาลี คำว่า นายภูษามาลา, ผู้ทรงพระวินัย, การทำสังคายนา ครั้งที่ ๑ - กลุ่ม ๓ บัตรคำเกี่ยวกับ อนาถบิณฑิกะ คำว่า ผู้มีก้อนข้าวเพื่อคนอนาถา, ผู้เป็นทายก, วัดเขตนันทวิหาร - กลุ่ม ๔ บัตรคำเกี่ยวกับ นางวิสาขา คำว่า ผู้เป็นทายิกา, วัดบุพพาราม, ฝ้าอาบน้ำฝน <p>๓. ให้แต่ละกลุ่ม ช่วยกันวิเคราะห์หาคำตอบว่า “เพราะเหตุใด บุคคลดังกล่าว จึงได้รับการยกย่องให้เป็นสาวก สาวิกา และศาสนิกชนตัวอย่าง” ลงใน ใบกิจกรรม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอประเด็นคำตอบ ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ 	<p>๒. ประเมินใบกิจกรรม เรื่อง ต้นแบบของ การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา</p> <p>๓. สังเกตพฤติกรรมการเรียน</p> <p>เครื่องมือประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แบบประเมินผลการเรียนรู้ ๒. แบบประเมินสมรรถนะ <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ผลการเรียนรู้ (ภาระงาน/ชิ้นงาน/การร่วมกิจกรรม) ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป ๒. สมรรถนะในระดับดีขึ้นไป
--	---	--

	<p>ชั่วโมงที่ ๒ - ๓ ผู้นำ</p> <p>๑. ครูทักทายนักเรียนด้วยความยิ้มแย้ม และกล่าวชมเชยนักเรียนต้นแบบ เช่น กล่าวชมเชยตัวแทนกลุ่มเมื่อคาบที่แล้ว ที่สามารถพูดสรุปความรู้ของกลุ่มได้ดี หรือกล่าวชมเชยนักเรียนที่รักษาความสะอาดของห้องและโรงเรียน เป็นต้น เพื่อเป็นการเสริมแรงทางบวก</p> <p>๒. การเป็นแบบอย่างที่ดี หากมองในทางพุทธศาสนาก็คือคุณสมบัตินี้ในหน้าที่ของพุทธบริษัททั้ง ๔ เพื่อนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๑. ครูแจกแผ่นกระดาษรูปหน้ายิ้มให้นักเรียนคนละ ๑ อัน</p> <p>๒. ให้นักเรียนเขียนข้อความให้กำลังใจเชิงสร้างสรรค์ ที่เข้ากับรูปหน้ายิ้มนี้</p> <p>๓. ให้นักเรียนนำแผ่นกระดาษรูปหน้ายิ้มไปแลกกับเพื่อนในห้องที่ตนเองรู้สึกภาคภูมิใจในตัวเขา</p> <p>๔. ให้นักเรียนบอกเหตุผลที่เลือกเพื่อนให้เพื่อนคนดังกล่าวฟัง พร้อมกล่าวขอบคุณซึ่งกันและกัน การสื่อสาร (CM) โดยมีครูคอยดูสถานการณ์ และคอยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เป็นใจบวก</p> <p>๕. หลังจากกิจกรรมข้างต้น ครูสะท้อนให้นักเรียนเห็นได้ว่า มนุษย์ทุกคนล้วนมีคุณค่าเสมอ หากเราเริ่มต้นทำสิ่งดีก็จะสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมได้ ดังเช่น สวาก สวีกา และศาสนิกชนตัวอย่างที่ได้ศึกษาไป ท่านมีจิตใจที่แน่วแน่ มีส่วนช่วยเหลือผู้อื่นให้บุคคลอื่นเข้าใจและนำไปประพฤติปฏิบัติได้ หรือแม้แต่ในปัจจุบันที่เราสามารถศึกษาหลักศาสนา เพื่อให้เข้าใจและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน นั่นก็คืออีกหนึ่งคุณสมบัตินี้ของแบบอย่างที่ดีในศาสนา</p>
--	--

	<p>๖. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนชื่อบุคคลนักเรียนคิดว่าเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ลงในใบกิจกรรม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพราะเหตุใด นักเรียนถึงชื่นชอบหรือภาคภูมิใจในตัวบุคคลท่านนี้ - บุคคลท่านนี้ มีผลงานหรือกิจกรรมที่แบบอย่างที่ดีต่อชุมชนสังคม หรือประเทศอย่างไร - บุคคลท่านนี้มีคุณธรรมหรือแนวทางการดำเนินชีวิตที่นักเรียนควรถือเป็นแบบอย่างในชีวิตประจำวัน อย่างไร <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. ทุกคนในชั้นเรียนร่วมกันสะท้อนตนเองจากกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูให้นักเรียนเขียนใส่ post-it หรือพูดนำเสนอแลกเปลี่ยนร่วมกัน</p> <p>๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้รับ</p>	
--	--	--

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๒. ด้านเนื้อหา

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๓. ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๔. ด้านพฤติกรรมของนักเรียน

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๕. ด้านบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....

.....

.....

(.....)

ครูผู้สอน

บัตรคำประกอบกิจกรรม ชั่วโมงที่ ๑

- กลุ่ม ๑ บัตรคำเกี่ยวกับ พระมหากัสสปะ

โอวาท ๓

ผู้ทรงรุดงค์

การทำสังคายนา
ครั้งที่ ๑

- กลุ่ม ๒ บัตรคำเกี่ยวกับ พระอุบาลี

นายภูษามาลา

ผู้ทรงพระวินัย

การทำสังคายนา
ครั้งที่ ๑

- กลุ่ม ๓ บัตรคำเกี่ยวกับ อนาถบิณฑิกะ

ผู้มีก้อนข้าวเพื่อ
คนอนาถา

ผู้เป็นทายก

วัดเชตวัน-
มหาวิหาร

- กลุ่ม ๔ บัตรคำเกี่ยวกับ นางวิสาขา

วัดบุพพาราม

ผู้เป็นทายิกา

ผ้าอาบน้ำฝน

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง ต้นแบบของการปฏิบัติตนตามศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบกิจกรรม เรื่อง ต้นแบบของการปฏิบัติตนตามศาสนา

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์ต้นแบบของการปฏิบัติตนและตอบคำถามต่อไปนี้

บุคคลที่เลือก		
เพราะเหตุใด นักเรียนถึงชื่นชมหรือภาคภูมิใจในตัวบุคคลท่านนี้		
<hr/> <hr/> <hr/>		
บุคคลท่านนี้ มีผลงานหรือกิจกรรมที่แบบอย่างที่ดีต่อชุมชน สังคม หรือประเทศอย่างไร		<hr/> <hr/> <hr/>
บุคคลท่านนี้ มีคุณธรรมหรือแนวทางการดำเนินชีวิตที่นักเรียนควรถือเป็นแบบอย่าง และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างไร		
<hr/> <hr/> <hr/>		

แผ่นกระดาษรูปหน้ายิ้มประกอบกิจกรรม ชั่วโมงที่ ๒

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย ตามรอยพระศกาศและพระสาวก</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</p>	<p>สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด</p> <p>หลักธรรมมีความสำคัญในการชี้นำทางให้กับการกระทำของมนุษย์</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอธิบายหลักธรรมในอริยสัจ ๔ หรือศาสนาที่ตนนับถือเพื่อไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิต <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนเสนอแนวทางการนำหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือไปใช้ในการดำเนินชีวิต ๒. นักเรียนสามารถใช้ทักษะการสื่อสารได้ <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนเห็นคุณค่าของการประพฤติตนตามหลักธรรม <p>สมรรถนะที่ต้ององการให้เกิดกับผู้เรียน (๕ สมรรถนะตามร่างกรอบหลักสูตรฉบับใหม่)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การสื่อสาร (CM) ๒. การคิดขั้นสูง (HOT)
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔</p> <p>เรื่อง น้อมนำหลักธรรมประจำใจ</p> <p>รายวิชา สังคมศึกษา ๒</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมง ๑ ทุกข์</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ จาก Youtube เรื่อง “คอนเสิร์ตข้างถนน” ไทยประกันชีวิต ที่มา: https://youtu.be/koKzquDdSM๕ให้นักเรียนดู ๒. หลังจากดูวิดีโอทัศน์ เรื่อง “คอนเสิร์ตข้างถนน”ให้นักเรียนนั่งล้อมวงกัน ๓. จากวิดีโอทัศน์เราจะเห็นว่า ตัวละครเขาต้องเจอกับเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งที่มีความสุขและมีคามทุกข์ หลังจากนั้นครูเปิดประเด็นคำถาม “มีใครเคยทุกข์ใจหรือร้องไห้เสียใจบ้าง” เพื่อเป็นการกระตุ้นความคิด ซึ่งนักเรียนจะตอบมาหลากหลาย ครูอธิบายต่อว่า “ความทุกข์ที่เรามีล้วนมีเหตุปัจจัยที่เราจำเป็นต้องศึกษา” เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน <p>ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูอธิบายต่อว่าทุกคนล้วนแล้วต้องเจอกับความทุกข์ ดังเช่นที่เรียนในพุทธประวัติ เจ้าชายสิทธัตถะ เห็นภาพนิมิตเทวดาแปลงกายเป็น คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และสมณะ จึงคิดออกผนวชเพื่อค้นหาความจริงของสัจวัโลก - จากการศึกษาวิดีโอทัศน์นักเรียนคิดว่า “ถ้าฉันตกอยู่ในสถานการณ์แบบนี้จะเป็นอย่างไร” โดยที่ให้นักเรียนคนแรกพูด ๑ ประโยค และให้เพื่อนลำดับถัดไปแต่งประโยคต่อ โดยเรื่องราวต้องต่อเนื่องและสอดคล้องกันโดยให้มีตัวแทนนักเรียน ๒ คน คอยเป็นผู้จัดกิจกรรมสิ่งที่เพื่อนพูด
<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุด ๒. แหล่งสืบค้นออนไลน์ <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๑ ๒. วิดีทัศน์ จาก Youtube เรื่อง “คอนเสิร์ตข้างถนน” ไทยประกันชีวิต ที่มา : https://youtu.be/koKzquDdSM๕ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใบกิจกรรม เรื่อง น้อมนำหลักธรรมประจำใจ <p>การประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอธิบายหลักธรรมในอริยสัจ ๔ หรือศาสนาที่ตนนับถือเพื่อไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิตได้ ๒. นักเรียนเสนอแนวทางการนำหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ 	<p>เวลา ๔ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑</p>

	<p>ขั้นสรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนเล่าเรื่องราวที่จดไว้ เพื่อสรุปกิจกรรมว่านักเรียนในห้องแต่งเรื่องราวออกมาแบบใด มีส่วนไหนที่เกี่ยวกับความทุกข์บ้าง - นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการทำงานกิจกรรมสรุปลงใบงาน <p>ชั่วโมง ๒ สมุทัย</p> <p>ขั้นนำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูให้นักเรียนทำสมาธิอยู่กับตัวเอง และใช้คำถาม “วันนี้ฉันรู้สึกอย่างไร” เป็นคำถามในการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน <p>ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนล้อมวงนำเรื่องราวในกิจกรรมครั้งที่แล้ว มาพูดคุยและวิเคราะห์ประเด็นสาเหตุของความทุกข์ ลงใบงาน <p>ขั้นสรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูและนักเรียนแลกเปลี่ยน และร่วมกันสรุปสาระสำคัญ <p>ชั่วโมง ๓ มรรค</p> <p>ขั้นนำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูเริ่มต้นกล่าวทักทายนักเรียนอย่างยิ้มแย้ม และให้นักเรียนผ่อนคลายอิริยาบถของตัวเอง โดยให้นักเรียนยืนและเดินไปรอบๆ เมื่อครบ ๑ ถึง ๕ ให้นักเรียนหยุด และยืนสงบนิ่งทำสมาธิอยู่กับตัวเอง - ให้นักเรียนแต่ละคนพูดถึงอารมณ์ในปัจจุบันของตนเอง คนละ ๓ คำ (ครูจะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนได้ ว่าโดยรวม ณ ขณะนั้น บรรยากาศห้องจะเป็นอย่างไร) เพื่อจะได้เสริมแรงกระตุ้นความสนใจของนักเรียน 	<p>วิธีการประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ประเมินใบกิจกรรม เรื่อง น้อมนำหลักธรรมประจักษ์ใจ สังเกตพฤติกรรมนักเรียน <p>เครื่องมือประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> แบบประเมินผลการเรียนรู้ แบบประเมินสมรรถนะ <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ผลการเรียนรู้ (ภาระงาน/ชิ้นงาน/การร่วมกิจกรรม) ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป สมรรถนะในระดับที่ขึ้นไป
--	---	---

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๒. ด้านเนื้อหา

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๓. ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๔. ด้านพฤติกรรมของนักเรียน

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

๕. ด้านบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....

.....

(.....)

ครูผู้สอน

คู่มือแผนจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก

เรื่อง น้อมนำหลักธรรมประจำใจ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบกิจกรรม เรื่อง น้อมนำหลักธรรมประจำใจ

คำชี้แจง: จากการดูวิดีโอทัศน์ เรื่อง “คอนเสิร์ตข้างถนน” นักเรียนคิดว่า “ถ้าฉันตกอยู่ในสถานการณ์แบบนั้นจะเป็นอย่างไร” ให้พิจารณาคำตอบเขียนลงใบกิจกรรม

<p>➤ จากกิจกรรมกลุ่ม ตัวแทนนักเรียนร่วมกันสรุปสถานการณ์ได้ ดังนี้ : .....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>➤ เนื้อความที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความทุกข์</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>➤ สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์มาจากสิ่งใด</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>➤ เมื่อพ้นทุกข์แล้ว เราารู้สึกอย่างไร</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>➤ วิธีการที่จะพ้นจากความทุกข์</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>➤ นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

ภาคผนวก
(แบบวัดระดับสมรรถนะ)

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คุณหญิงเกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา ที่ปรึกษาโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
นายสมเกียรติ ชอบผล ประจำสำนักพระราชวังพิเศษ ระดับ ๑๐
นางมณฑนา ศังฆะภิญญ์ ข้าราชการบำนาญ

ที่ปรึกษา

นายอัมพร พิณะสา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายกวินทร์เกียรติ นนธ์พละ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ ข้าราชการบำนาญ
นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รองศาสตราจารย์ทศนา แคมมณี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า ที่ปรึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางวัฒนาพร ระงับทุกข์ ที่ปรึกษาพิเศษ ศูนย์บริหารงานการพัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ
ศาสตราจารย์ชูกิจ ลิมปิจันงค์ ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
นางศรีนทร วิหะสิรินันท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติ เซนต์ แอนดรูว์ส กรุงเทพมหานคร
นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ที่ปรึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

นางศรีนวล แก้วประดิษฐ์ ข้าราชการบำนาญ
รองศาสตราจารย์นันทยา ปิณฑานนท์ อาจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นายอชิระ อุตมะ อาจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นางอาลัย พรหมชนะ ผู้อำนวยการโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒

คณะผู้จัดทำกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

นายธาริช สนวนุช	ครู โรงเรียนบ้านสะพาน “มงคลวิทยา” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต เขต ๑
นายเมธี ตั้งสิริพัฒนา	ครู โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นายกฤษณ์ภูษิต คล้ายขำ	ครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นายภาคินนทร์ แก้วประภาค	ครู โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นายมานุภาพ แยมบุญชู	ครู โรงเรียนบางมดวิทยา “สีสุกหวาดจวนอุปถัมภ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นางสาวกรรณ จิตรานุเคราะห์	โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นายวรวิทย์ สุขสถิตย์	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวนาราภัทร ไทยวัตถุ	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายเหมวกร เจริญศรี	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายสมพงษ์ จุลดาลัย	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวอรชา คงชาติ	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวสุภารัตน์ ทองแถม	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายธนวัต เปรมปรีชา	ครู โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายวรวิทย์ ประทีป ณ ถลาง	ครู โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายประพันธ์ ขจัดภัย	ครู โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายก้าวกรณ์ สุขแสงี่ยมกุล	ครู โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายกิตติศักดิ์ วันงาม	ครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวศิริดา สูงสกุล	ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒

นางสาวคณัญพัส บุตรแสน	ครู โรงเรียนกุนนธีรุทธารามวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวพนิดา ศรีอ่ำดี	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวปพิชญา จินอิม	ครู โรงเรียนวิสุทธิรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
นายนวพรรษ ศุภวารางกุล	ครู โรงเรียนปากเกร็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี
นายนवल เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา	ครู โรงเรียนปากเกร็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี
นางสาวชลธิดา ดวงงามยิ่ง	ครู โรงเรียนประจวบวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
นางสาวสุนีย์ พาซอ	ครู โรงเรียนปากกรานพิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
นายณัฐพันธ์ โสใหญ่	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ สมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
นางสาวสุกัญญา สีหาโกชน์	ครู โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางผาณิต ทวีศักดิ์	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวพรทิพย์ ดินดี	ข้าราชการบำนาญ
นางสาวภัทรา ด่านวิวัฒน์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวอริชฎาน คงช่วยสถิตย์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นายอภิศักดิ์ สิทธิเวช	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวอัจฉราพร เทียงภักดี	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวปรมาพร เรืองเจริญ	พนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวศินี เขียวเขิน	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

